Barışın Yanında Türkiye

BARIŞ İnsanların ve toplumların karşılıklı saygı, güven ve anlayış içinde çatışmadan bir arada yaşayabilmesidir.

Dünya barışı için dostça ilişkiler kurulmalı, sorunlar uzlaşmayla çözülmeli ve uluslararası hukuka uyulmalıdır. Bireyler de saygılı ve sorumlu davranarak barışı destekler.

A+ SINAVDA ÇIKABİLİR

Atatürk'ün **"Yurtta sulh, cihanda sulh."** sözü, dış politikamızın temelidir. Yardım etmek de ara buluculuk da bu anlayışın sonucudur.

Barış için masada buluşmak (temsilî)

Ara bulucu Türkiye

Türkiye; mazluma yardım etmeyi, soruna çözüm üretmeyi ve çatışmayı bitirmeyi hedefler. Rusya ile Ukrayna arasındaki tahıl sevkiyatı anlaşması İstanbul'da imzalandı, koordinasyon merkezi burada kuruldu, gıda krizinin azalmasına katkı sağlandı. 2025'te Gazze ateşkes sürecinde rol aldı; Afrika'dan Balkanlara uzanan gerginliklerde ara buluculuk yaptı.

Komşular ve Türk dünyasıyla iş birliği

Alan	Örnek
Sanat	Türk ve Yunan sanatçıların birlikte tiyatro oyunu sahnelemesi (2024)
Spor	Türk ve Ermeni millî takımlarının uluslararası turnuvalarda resmî maç yapması
Türk dünyası	Türk Devletleri Teşkilatı toplantılarında kabul edilen 34 harfli Ortak Türk Alfabesi, ortak arkeolojik kazılar, soydaşlara sosyal yardımlar

Dünyada Türkiye'nin izleri

Kuzey Makedonya: Türkiye Maarif Vakfı, başkent Üsküp'te faaliyette. Uluslararası Kalkandelen Maarif Okulu 1200 öğrenci kapasitelidir.

Azerbaycan (Karabağ): TİKA iş birliğiyle Ağdam ve Zengilan'daki prefabrik hastanelerin donanımı karşılandı.

Somali: Türkiye'nin yaptırdığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi 2015'ten beri hizmet veriyor, yerel sağlıkçıları da yetiştiriyor.

Kolombiya: İspanyolcaya çevrilen Türk yazarların kitapları Bogota'da gezici kütüphaneyle halka ulaştı.

İnsani yardım (temsilî)

İnsani yardım

Afet, savaş ve yoksullukta insanların temel ihtiyaçlarını karşılamak için yapılan desteklerdir: gıda, sağlık, barınma, eğitim. TİKA, AFAD ve Türk Kızılay; Gazze, Suriye, Yemen, Arakan ve Afrika'da çalışıyor. Kızılay'ın İyilik Gemileri Gazze'ye binlerce ton yardım taşıdı.

Sorunlar ve Rolümüz

Sorun	Nedir?	Türkiye ne yapıyor?
Savaş	Can ve mal güvenliğini tehdit eden, toplum düzenini bozan büyük yıkım	Ara buluculuk yapıyor, görüşmelere ev sahipliği ediyor.
Göç	Güvenli ortam veya daha iyi yaşam için başka yere taşınma	Konuyu yalnız güvenlik olarak değil, insan hakları ve uyum olarak da ele alıyor. 26 Kasım 2025'te ülkemizde yasal olarak 3.611.218 yabancı vardı.
Mülteci	Savaş, çatışma veya baskı yüzünden ülkesini terk etmek zorunda kalanlar	Suriyeli sığınmacılara eğitim, sağlık, barınma ve istihdam desteği veriyor.
İklim krizi	Sera gazlarının artmasıyla sıcaklık artışı, kuraklık, sel gibi sorunların büyümesi. Nedeni fosil yakıt, ağaç kesimi, sanayileşme	2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi, Yeşil Dönüşüm Vizyonu; 2026'da BM iklim konferansı COP31'e ev sahipliği
Afet	Can ve mal kaybına yol açan, normal yaşamı kesintiye uğratan olaylar (deprem, yangın, sel)	Afetlerde hem yardım gönderiyor hem yardım alıyor.

Ahıska Türkleri

Ülkemize göç eden soydaşlarımız için Bitlis'te TOKİ konutları yapılıyor. İş, tarım, eğitim, sağlık planlamasıyla uyumları destekleniyor.

DİKKAT!

Göçmen daha iyi hayat için de yer değiştirebilir. **Mülteci** ise can güvenliği nedeniyle ülkesini terk etmek zorunda kalmıştır.

A+ SINAVDA ÇIKABİLİR

Küresel sorunu **tek ülke** çözemez. Yangını nasıl birlikte söndürüyorsak ülkeler de savaş, iklim ve afette birlikte hareket etmelidir.

Küçük kıvılcım, büyük yangın (örnek olay)

Düşünelim: Dikkatsizce bırakılan bir ateş kuru otları tutuşturuyor, Berk hemen 112'yi arıyor, köylüler toprakla alevi durdurmaya çalışıyor. Rüzgârla yangın ormana ulaşıyor, ekipler yetmiyor, dost ülkelerden uçak ve ekip geliyor. Yani küçük bir hata uluslararası dayanışma gerektirebilir.

Cömert ülke: Türkiye eğitimden sağlığa, temiz sudan tarıma kadar beş kıtada insani ve kalkınma yardımı yapmaktadır. Millî gelirine oranla yaptığı insani yardımla dünyanın en cömert ülkesi olarak gösterilmektedir.

Bir veda mektubu

Yaklaşık 10 yıl ülkemizde kalıp ülkesine dönen Suriyeli bir öğrencinin annesi, sınıf arkadaşlarına ve öğretmenlere teşekkür mektubu yazdı. Dayanışma kalplerde iz bırakır.

Sen ne yapabilirsin?

Yardımseverlik, dayanışma, fedakârlık ve empati toplumu ayakta tutar. Farklı ülkeden gelen arkadaşını dışlama, israf etme, sorunları konuşarak çöz.

Notlarım

Kendimi Deniyorum

A. Doğru mu, yanlış mı?

Cümle doğruysa "D", yanlışsa "Y" yazınız.

☐ 1. Mülteciler savaş veya baskı nedeniyle ülkelerini terk etmek zorunda kalır.
☐ 2. Türkiye yalnızca komşularına yardım eder.
☐ 3. Barış, çatışmadan bir arada yaşamaktır.
☐ 4. İklim krizi yalnız bir ülkeyi etkiler.
☐ 5. Ara buluculuk sorunları uzlaşmayla çözmeye yardım eder.

B. Eşleştirelim

Kavramın harfini ilgili açıklamanın başındaki kutuya yazınız.

A) Ara buluculuk	☐	Daha iyi hayat için başka yere taşınma
B) Göç	☐	Savaştan kaçıp sığınan kişi
C) Mülteci	☐	Birleşmiş Milletler iklim konferansı
D) COP31	☐	Bitlis'te yerleştirilen soydaşlarımız
E) Ahıska Türkleri	☐	Tarafları uzlaştırma çabası

C. Boşlukları dolduralım

Kelimeler: **Somali** **Üsküp** **Azerbaycan** **2053**

1. Net sıfır emisyon hedefi ..... yılı içindir.
2. Eğitim ve Araştırma Hastanesi yaptırdığımız Afrika ülkesi ..... olarak bilinir.
3. Kuzey Makedonya'nın başkenti ..... şehridir.
4. Ağdam ve Zengilan ..... topraklarındadır.

D. Düşünelim, yorumlayalım

1. Büyük bir orman yangınında Türkiye'ye başka ülkelerden uçak ve ekip desteği gelmiştir. Türkiye de deprem yaşayan ülkelere yardım göndermektedir.

a) Bu örnekler hangi değerleri gösterir? İki tanesini yazınız.
b) Afetlerde ülkelerin iş birliği yapması neden gereklidir? Açıklayınız.

2. Sınıfa savaştan kaçarak gelen bir öğrenci katılmıştır. Türkçeyi az bilmekte, bazı arkadaşları onunla konuşmamaktadır.

a) Bu öğrencinin yaşayabileceği iki zorluğu yazınız.
b) Sınıfın yapabileceği iki davranış yazınız, barışa katkısını yorumlayınız.

Bu konunun şarkısını Onur Akmeşe YouTube kanalından dinlemeyi unutmayın!